

der kan komme ved Tillægsbevillingsloven og ved nye Love, vil det komme til at stille sig som Enderesultat, at der maaske endda bliver Overskud, i alt Fald intet Underskud. Det vil jeg slaa fast, det er ogsaa mit Syn, og det forekommer mig at være af afgørende Betydning.

Jeg vil gerne føje noget til, som jeg glemte at berøre før. Det ærede Medlem omtalte de mulige Laanevilkaar for den danske Stat. Jeg kan være enig i, at der kun er meget ringe Grund til nu at pege paa som en Udvej at slutte store nye Laan, men paa den anden Side er jeg ogsaa af den Mening — jeg tror at have antydnet det før —, at det til produktive Udgifter af en vis bestemt Art altid kunde være muligt at træffe den samme Foranstaltning, som man har truffet ved at bestemme et vist aarligt Beløb til Udstedelse af Obligationer, indenlandske og til Nød ogsaa udenlandske. Jeg er ikke enig i den Opfattelse, at der er saa overordentlig stor Forskel paa de indenlandske og udenlandske Obligationslaan, og jeg kunde altsaa tænke mig, at den Foranstaltning, som nu gaar til Ende med Aaret 1915, Udstedelse af Statsobligationer til 3 Mill. Kr. i hvert Finansaar, kunde træffes paa ny, maaske endda noget udvides, hvis man kunde pege paa produktive Foranstaltninger af en saadan Art, at et saadant Laan var ikke alene nødvendigt, men rimeligt, og dette paa den Maade, at Laanene altsaa afgang af visse FormaaIs Iværksættelse. Jeg vil dermed aldeles ikke have sagt noget for Fremtiden, men jeg synes ikke, at Tanken er saa urimelig, særlig ikke, naar man kan pege hen paa, saaledes som det f. Eks. er paa det foreliggende Finanslovforslag, at Afdragene paa Statsgælden gaar lige op mod Udstedelsen af nye Obligationer.

Til Slut sagde det ærede Medlem, at man i Fremtiden maatte regne med, at der kom store Spørgsmaal op, at der var store Sager, der trængte til Afgørelse, og han nævnedes en enkelt, nemlig Anlæg af Fiskerihavne paa Jyllands Vestkyst. Jeg er enig med ham i, at det er et Spørgsmaal, som trænger paa, og som maa komme til Afgørelse, men jeg gaar saa ogsaa ud fra, at det ærede Medlem er enig i, at det Lovforslag, som er fremsat af Ministeren for offentlige Arbejder, om et Havneanlæg af denne Art bør fremmes, thi dette er jo en Begyndelse, og hvis hele Sagen trænger paa, lad os saa faa begyndt, men paa et Punkt, hvor det er overskueligt, og hvor de tilstrækkelige

Undersøgelser i Forvejen er foretagne. Men paa den anden Side maa det ærede Medlem saa ogsaa, naar der tales om saa overordentlig store Udgifter, som det her vil blive, være enig deri, at der først maa foretages meget omhyggelige Undersøgelser og en ganske anderledes Prøvelse f. Eks. end en saadan, som kan finde Sted som Følge af det private Lovforslag, som er forelagt her i Tinget, inden man gaar videre med den store Sag. Det er det første Skridt, man skal gøre, og det første Skridt koster i dette Tilfælde slet ikke saa lidt, men saa er det vel ogsaa bedst at holde sig nu til det første Skridt.

N. Neergaard: Jeg havde ønsket, som ogsaa Ministeren mindede om, at give Bestemmelsen om den regulære Optagelse af indenlandske Laan til produktive Foretagender større Udstrækning, men Landstinget indskrænkede den til kun at gælde Jernbaneloven af 1908 og Loven om Esbjerg Havn. I mit oprindelige Forslag laa den Tanke, at denne Foranstaltning skulde være permanent, gældende produktive Foranstaltninger i Almindelighed, men rigtignok med den Indskrænkning, jeg allerede den Gang angav, at Laanet ikke maatte være større, end at det stod i rimeligt Forhold til det Udbytte, der kunde ventes af Foranstaltningernes Foretagelse, og dette Udbytte var, den Gang jeg fremsatte Forslaget, meget ringe; heldigvis er det siden gaaet noget op i de gode Tider, men det kan gaa ned igen i mindre gode. Saaledes begrænset, som jeg foreslog denne Fremgangsmaade den Gang, kan jeg i høj Grad sympatisere med, at den bliver regulær, og vi har jo i øvrigt anvendt den indenfor overordentlig beskedne Grænser, sikkert paa den beskedneste Maade, hvorpaa det kan gøres, i alt Fald naar vi ser hen til vore Nabolande. Baade Norge og Sverige stifter aarlig betydeligt større Laan til produktive Øjemed end Danmark, Sverige endogsaa meget betydeligt mere, selv om man tager Hensyn til, at Landet er større. Men jeg mener, vi gør vel i at blive indenfor Rammen af det, som den Gang blev gennemført, men ganske vist udstrække det udover Varigheden af Jernbaneloven af 1908 og Loven om Esbjerg Havn. Jeg har ikke sagt et eneste Ord mod den højtærede Trafikministers Forslag angaaende Thyborøn Kanalen, jeg har tværtimod søgt at indkassere den højtærede Trafikministers Udtalelser her i Salen og andetsteds for Vestkyst-havnene som en udtalt Overbevisning om,